

Dönem: 23

Yasama Yılı: 2

TBMM

(S. Sayısı: 216)

Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/549)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

13/3/2008

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1532/1143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 18/2/2008 tarihinde kararlaştırılan "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

01/06/1989 tarihli ve 3568 sayılı "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu" on beş yılı aşkın bir süredir uygulanmaktadır. Üç farklı unvan altında mesleki disipline kavuşan Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin sayıları toplamı 72 bini aşmıştır.

Mesleki örgütlenmenin tamamlanmasını ve daha da güçlenmesini, oda ve birlik yönetimlerinde demokrasinin gereği olan temsilde adaletin sağlanmasını ve bağımlı olarak çalışan meslek mensuplarının karşı karşıya buldukları hukuki ihtilafların giderilmesini teminen meslek yasasında bazı iyileştirmelerin yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bu kapsamda, meslek mensuplarının uluslararası kabul edilebilirlik konusunda yaşadıkları sorunların aşılması ve meslek mensuplarının kalitesinin ve standartlarının yükseltilmesi amacıyla, "serbest muhasebeci mali müşavir" ve "yeminli mali müşavir" olmak için bazı meslek gruplarına daha önce getirilmiş olan sınav muafiyeti kaldırılarak, prensip itibarıyla bu unvanların sınavla kazanılması esası getirilmektedir. Ayrıca Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Basel-2 kriterlerinin uygulamaya girmesiyle birlikte, işlevlerini yitirecek olan serbest muhasebecilerle ilgili düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda, halen belli meslek lisesi mezunları ile ön lisans mezunlarının sınavsız olarak kazandıkları "serbest muhasebeci" unvanı kaldırılmakta mevcut olanların ise müktesep hakları korunarak sınavla bir üst unvana geçme hakkı tanınmaktadır. Meslek mensuplarının yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısıyla genişleyen yetki ve sorumluluklarının daha iyi yerine getirilmesi için gerekli olan sürekli eğitim yasaya eklenerek bu konudaki yasal boşluk giderilmeye çalışılmaktadır.

Diğer yandan, Oda ve Birlik yönetimlerinde katılımcılığın artırılması amacıyla, üst üste iki dönem Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanların, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemeyeceklerine yönelik hükümlere yer verilmiştir. Birlik Genel Kurulu oluşturulan delege sayısının oldukça fazla olmasından kaynaklanan sorunların giderilmesi ve temsilde adaletin sağlanması amacıyla, delege sayılarının hesaplanmasına temel teşkil eden ölçütler yeniden düzenlenerek nispi temsilin sağlanması amaçlanmaktadır. Böylece, demokratik olmayan mevcut çoğunluk sistemi uygulanmasının sakıncaları giderilmektedir. Ayrıca Birlik ve odaların yönetim, disiplin ve denetleme kurullarına daha tecrübeli meslek mensuplarının seçilmesini teminen, seçilecek kişiler için üyesi oldukları meslek odasına en az beş yıl süreyle kayıtlı ve kesintisiz olarak fiilen beş yıl çalışma şartı getirilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; "serbest muhasebeci" unvanının kaldırılmasına paralel olarak Kanunun adı değiştirilmekte ve Birliğin kısa adı Kanuna eklenmektedir.

Madde 2- Madde ile; serbest muhasebeci mali müşavir olabilmek için bazı meslek mensuplarına tanınan sınav muafiyeti kaldırılmakta, ancak kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavında başarılı olduktan sonra yeminli mali müşavirlik sınavını vermiş olanlarda, serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavını kazanmış olma şartı aranmaması öngörülmektedir. Böylece yeminli mali müşavirlik sınavında başarılı olmuş kişilerin, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamadan, kamu kurum ve kuruluşlarından ayrılmaları durumunda, serbest muhasebeci mali müşavir olmaları için, ayrıca serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavını kazanmaları şartı aranmayacaktır.

Ayrıca, hâlihazırda bazı meslek lisesi mezunları ile ön lisans mezunlarının sınavsız olarak elde ettikleri ancak yeni Türk Ticaret Kanunu ve Basel-2 kriterlerinin uygulamaya girmesiyle birlikte işlevini büyük ölçüde yitirecek olan "serbest muhasebecilik" mesleği kaldırılarak meslek mensuplarının standartlarının yükseltilmesi hedeflenmektedir.

Madde 3- Madde ile; serbest muhasebeci mali müşavirlik sınav muafiyeti kaldırılan, Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişlerinin bankalarda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçen süreleri, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir yanında çalışılmış süre olarak kabul edilecekler arasına dahil edilerek, staj süresi açısından haklarının korunması hedeflenmektedir.

Madde 4- Madde ile; bağımlı çalışan serbest muhasebecilerin bu işyerlerinde geçen hizmet süreleri ile vergi inceleme yetkisini haiz olanlardan bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olarak geçen hizmet süreleri serbest muhasebeci mali müşavirlikte geçmiş süre olarak kabul edilmek suretiyle bu kişilerin mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır. Esasen küçük bir ilçede küçük işletmelerin muhasebe işlerini bağımsız olarak yürüten bir serbest muhasebeci mali müşavirin bu hizmetlerini yeminli mali müşavir olmak için gerekli olan on yıllık sürenin hesaplanmasında dikkate alınırken, çok daha üst düzeyde bir mesleki yetkinlik, bilgi ve tecrübe gerektiren bir holdingin mali işlerinden sorumlu olarak çalışan bir bağımlı meslek mensubunun burada geçirdiği süreyi dikkate almamak hakkaniyete uygun bir durum değildir.

Ayrıca, mesleki yeterlilik sınavına tabi vergi inceleme yetkisini almış olanlardan, yeterlilik sınavında başarılı olamayanların, sınav tarihinden sonra vergi inceleme yetkisini haiz olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet sürelerinin dikkate alınmaması hedeflenmektedir.

Öte yandan bazı meslek mensuplarına sağlanan yeminli mali müşavirlik sınav muafiyeti kaldırılmaktadır. Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar ile maddenin ikinci fıkrasında sayılan konularda profesörlük unvanı almış olanların da yeminli mali müşavir olabilmeleri için, yeminli mali müşavirlik sınavını kazanmış olmaları şartı getirilmektedir.

Madde 5- Madde ile; yeminli mali müşavirlik sınavı, sınav komisyonu ve komisyon üyeliklerine aday olanlarda aranacak şartlara ilişkin bazı düzenlemeler yapılmıştır. Buna göre, yeminli mali müşavirlik sınavı Maliye Bakanlığının gözetiminde Birlik tarafından yazılı olarak yapılacak ve sınav komisyonunun çalışma usulleri, sınav konuları ve sınavla ilgili diğer hususlar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenecektir. Ayrıca daha önce komisyonda üç üye ile temsil edilen Yükseköğretim Kurulunun üye sayısı ikiye düşürülürken Birliğin üye sayısı ikiden üçe çıkarılmaktadır.

Madde 6- Madde ile; Kanununun 16 ncı maddesindeki odanın gelirleri arasına "mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretleri" de eklenmekte, 22 nci maddesi başlığı ile birlikte değiştirilmektedir. Buna göre, 22 nci maddede sadece seçilme yeterliğine ilişkin düzenlemelere yer verilmiş olup seçim şekline ilişkin hükümler Oda ve Birlik organlarının seçiminin belirlendiği 40 ıncı maddede düzenlenmiştir. Bu kapsamda, oda yönetim kurulu üyelerinin kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kayıtlı ve kesintisiz olarak fiilen çalışanlar arasından seçilmesi esası getirilerek yönetimin fiilen çalışan meslek mensuplarından oluşması amaçlanmaktadır. Öngörülen bu düzenlemeyle, gerek yatay (farklı illerdeki odalara geçiş) gerekse dikey (serbest muhasebeci mali müşavirler odasından yeminli mali müşavirler odasına geçiş) oda değişikliği durumlarında en son kayıtlı bulunulan odada geçen sürenin dikkate alınması esas getirilmektedir. Ayrıca, maddede yapılan düzenlemeyle üst üste iki dönem Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış olanların iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemeyecekleri hüküm altına alınmakta ve daha katılımcı yönetimlerin oluşması hedeflenmektedir.

Madde 7- Madde ile; oda yönetim kurulu üyeleri için öngörülen kayıtlı olduğu meslek odasında kesintisiz olarak fiilen beş yıl çalışmış olma şartı oda disiplin kurulu üyeleri için de getirilmektedir. Ayrıca birinci fıkradaki "kurulur" ibaresi "oluşur" ibaresi ile değiştirilmektedir.

Madde 8- Madde ile; oda yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyeleri için öngörülen kayıtlı olduğu meslek odasında kesintisiz olarak fiilen beş yıl çalışmış olma şartı oda denetleme kurulu üyeleri için de getirilmektedir. Ayrıca yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin sadece bir kurulda görev almalarına yönelik genel düzenleme 40 ıncı maddede yapıldığı için mevcut birinci fıkranın son cümlesine yeni fıkrada yer verilmemektedir.

Madde 9- Madde ile; Birlik Genel Kuruluna odalardan katılacak temsilci sayısı, üye sayısına bağlı olmaksızın seçilecek beş temsilciye ilaveten odaların üye sayısının yüzde biri olarak belirlenmek suretiyle tüm odaların genel kurulda adil bir şekilde temsiline imkan sağlanmaktadır. Mevcut durumda temsilci sayısının bir hayli fazla olması genel kurulun toplanmasını ve ahenk içinde yönetilmesini zorlaştırmaktadır. Ayrıca, Birliğe ve odalara da ilave mali külfet getirdiğinden bu düzenlemeyle söz konusu durum da giderilmektedir.

Madde 10- Madde ile; üst üste iki dönem Birlik Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış olanların, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemeyecekleri; yönetim kurulu üyelerinin, meslek odalarına kayıtlı ve en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından seçileceği hükmü getirilmektedir. Böylece hem daha katılımcı yönetimlerin oluşması, hem de Birlik Yönetim Kurulu üyeliği için mesleği fiilen icra eden meslek men-

suplarının seçilmesi amaçlanmaktadır. Beş yıllık sürenin hesaplanmasında en son kayıtlı olunan odada geçirilmiş süreler esas alınacaktır. Bir başka ifade ile gerek yatay (farklı illerdeki odalara geçiş) gerekse dikey (serbest muhasebeci mali müşavirler odasından yeminli mali müşavirler odasına geçiş) oda değişikliği durumlarında en son kayıtlı bulunulan odada geçen sürenin dikkate alınması esas olacaktır.

Madde 11- Madde ile; odalar tarafından mesleki eğitim ve staj karşılığında alınacak ücretler ile üyelere giriş ücreti ve yıllık üye aidatı adı altında alınacak bedellerin tespiti sürecinde Maliye Bakanlığınca tasdik yetkisi tanınmaktadır. Böylece farklı odalara birbirinden çok farklı ücret tarifelerinin oluşturulmasının önüne geçilmek istenmektedir.

Birlik yönetim kurulu üyeleri için öngörülen kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışmış olma şartı Birlik disiplin kurulu üyeleri için de getirilmektedir. Ayrıca yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin sadece bir kurulda görev almalarına yönelik genel düzenleme 40 ıncı maddede yapıldığı için üçüncü fıkrada madde metninden çıkarılmaktadır.

Madde 12- Madde ile; Birlik yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyeleri için öngörülen kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışmış olma şartı Birlik denetleme kurulu üyeleri için de getirilmektedir. Ayrıca yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin sadece bir kurulda görev almalarına yönelik genel düzenleme 40 ıncı maddede yapıldığı için ikinci fıkrada madde metninden çıkarılmaktadır.

Madde 13- Madde ile; oda ve Birlik organlarının seçim esaslarına ilişkin yapılan değişikliklerle, demokrasinin gereği olan temsilde adaletin sağlanmasına ve katılımcı yönetimlerin oluşmasına yönelik düzenlemeler yapılmakta, seçime iştirak eden grupların ve bağımsız üyelerin aldıkları oy oranında kurullarda üyelik ve birlik temsilcisi çıkarmalarına imkan sağlanmaktadır. Böylece, demokratik olmayan mevcut çoğunluk sistemi uygulamasının sakıncaları giderilmektedir.

Öngörülen düzenlemeye göre; seçimlerde, üyeler bağımsız aday olabilecekleri gibi aralarında oluşturacakları grupların listelerinden de aday olabileceklerdir. Oy pusulaları, yedekler dahil, kurullar ve temsilcilik için bağımsız adaylar ile grup listelerinde yer alan adayların isimleri yazılmak suretiyle çoğaltılıp, ilçe seçim kurulu mührü ile mühürlendikten sonra kullanılacaktır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarflara konulmak suretiyle kullanılacaktır. Mühürsüz oy pusulası ve zarfla kullanılan oylar geçersiz sayılacaktır.

Seçime katılan grupların ve bağımsız adayların adları alt alta ve aldıkları geçerli oy hizalarına yazılacak, grupların oy sayıları, önce bire, sonra ikiye, sonra üçe ... şeklinde devam edilmek suretiyle, o kurulun çıkaracağı üye ve birlik temsilcisi sayısına ulaşıncaya kadar bölünerek, elde edilen paylar ile bağımsız adayların aldıkları oylar ayırım yapılmaksızın en büyükten en küçüğe doğru sıralanacaktır. Kurul üyeliği ve birlik temsilciliği, payların sahibi olan gruplara ve bağımsız adaylara rakamların büyüklük sırasına göre tahsis olunacaktır. Son kalan üye veya temsilcilik için oyların eşit olması halinde, bunlar arasında ad çekilmek suretiyle tahsis yapılacaktır. Ayrıca, üyeler, oda veya Birlik yönetim, denetleme ve disiplin kurullarından sadece birinde görev alabileceklerdir.

Madde 14- Madde ile; odalara, her yıl sonu itibarıyla mevcut üyelerine ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca talep edilecek bilgileri Ocak ayı sonuna kadar bildirme yükümlülüğü getirilmektedir. Böylece Kanunda Maliye Bakanlığınca tanınmış bulunan denetim yetkisinin daha iyi yerine getirilebilmesi için gerekli olan bilgilere ulaşılma imkanı tanınmaktadır.

Madde 15- Madde ile Kanunun 44 üncü maddesi başlığı ile birlikte değiştirilerek gerek yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısının meslek mensupları açısından öngördüğü görev, yetki ve sorumlulukların daha iyi bir şekilde yerine getirilmesi, gerekse Avrupa Birliği revize 8 no'lu Şirketler Hukuku Direktifinin kanuni denetçiler hakkında eğitimle ilgili öngördüğü düzenlemelere uyum sağlanması için meslek mensuplarının sürekli eğitim faaliyetlerine katılımının temini hedeflenmektedir. Böylece, meslek mensupları katılacakları eğitim faaliyetleri sonucunda değişen mevzuat ile uluslararası denetim ve muhasebe standartları ve uygulamaları alanındaki gelişmeler hakkında güncel bilgiye sahip olacaklardır.

Madde 16- Madde ile; Kanunun 44 üncü maddesinin başlığı ile birlikte değiştirilmesi nedeniyle bu maddenin değişmeden önceki halinde yer alan reklam yasağına ilişkin hükümler "Yasaklar" başlıklı 45 inci maddesine taşınmaktadır.

Madde 17- Madde ile, serbest muhasebecilik mesleğinin kaldırılmasına paralel olarak, Kanunda bu meslekle ilgili geçen atıflar madde metinlerinden çıkarılmaktadır.

Kanunun 41 inci maddesine eklenen fıkra gereğince Maliye Bakanlığınca istenecek gerekli bilgilerin verilmemesi durumunda, Kanunun 49 uncu maddesindeki cezai yaptırımın uygulanacağı hükmü getirilmektedir. 44 üncü madde başlığı ile birlikte değiştirildiği için ceza maddesinde bu maddeye yapılan atıf da kaldırılmakta, üye sayısı beş bini aşan odalarda yönetim kurulunun iş yükü dikkate alınarak üye sayısı beşten yediye çıkarılmakta, ayrıca kuruluş aşamasında öngörülmuş olup artık uygulama alanı kalmayan "geçici kurul" ibaresi 50 nci madde metninden çıkarılmaktadır.

Madde 18- Madde ile Kanuna geçici maddeler eklenmektedir.

Geçici 9 uncu madde ile, sınav şartı getirilen belli meslek mensuplarının müktesep haklarının korunmasına yönelik düzenlemelere yer verilmektedir.

Geçici 10 uncu madde ile, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste iki dönem oda veya Birlik Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerinde bulunanların aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı görevlere yeniden seçilemeyeceklerine yönelik bir düzenleme yapılarak halen görevde olanların müktesep haklarının korunması amaçlanmaktadır. Buna göre, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış olanlar ile halen Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmakta olanlar iki dönem daha seçilebileceklerdir.

Geçici 11 inci madde, "serbest muhasebecilik" mesleğinin kaldırılması nedeniyle bu mesteği icra eden serbest muhasebecilerin müktesep haklarının korunmasına yönelik hükümleri içermektedir. Serbest muhasebecilere iki yıl içerisinde açılacak sınavlarda başarılı olmaları koşuluyla serbest muhasebeci mali müşavir olabilmek hakkı tanınmaktadır. Sınavların girmeyen ya da sınavlarda başarısız olanlar ise mevcut unvanlarını kullanmaya devam edeceklerdir.

Geçici 12 inci madde ile, Kanunun 9 uncu maddesinde yapılan değişikliklere paralel olarak bağımlı çalışan serbest muhasebecilerin bu işyerlerinde geçen hizmet süreleri ile vergi inceleme yetkisini haiz olanlardan bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olanların bu hizmetlerde geçen süreleri serbest muhasebeci mali müşavirlikte geçmiş süre olarak kabul edilerek halen yaşamış oldukları mağduriyetlerin önlenmesi ve karşı karşıya oldukları hukuki ihtilafların sonlandırılması amaçlanmaktadır.

Madde 19- Yürürlük maddesidir.

Madde 20- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/549

23/4/2008

Karar No.: 20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 13/3/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 25/3/2008 tarihinde Komisyonumuza havale edilen 1/549 Esas Numaralı "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 9/4/2008 ve 16/4/2008 tarihlerinde yapmış olduğu 38 ve 39 uncu Birleşimlerinde, Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin sayıları 72 bini aşmıştır. Ancak, mesleki örgütlenmenin tamamlanması ve güçlendirilmesi, oda ve birlik yönetimlerinde temsilde adaletin sağlanması ve bağımlı olarak çalışan meslek mensuplarının karşı karşıya buldukları hukuki ihtilafların giderilmesi için söz konusu Kanunda kimi değişikliklerin yapılması ihtiyacı doğmuştur. Tasarı bu ihtiyacın giderilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Meslek mensuplarının kalitesinin ve standartlarının yükseltilmesi yoluyla uluslararası kabul edilebilirlik konusunda yaşadıkları sorunların aşılmasına, serbest muhasebeci mali müşavir ve yeminli mali müşavir unvanının kazanılmasında bazı meslek gruplarına daha önce getirilmiş olan sınav muafiyetinin kaldırılarak bu unvanların ilke olarak sınavla kazanılması esasının getirilmesine,

- Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Basel-2 kriterlerinin uygulamaya girmesi halinde işlevlerini yitirecek olan serbest muhasebecilerle ilgili olarak; belli meslek lisesi mezunları ile ön lisans mezunlarının sınavsız olarak kazandıkları serbest muhasebeci unvanının kaldırılmasına, mevcutların müktesep haklarının korunmasına ve bunların sınavda başarılı olmak kaydıyla serbest muhasebeci mali müşavir unvanını kazanabilmesine,

- Yeni Türk Ticaret Kanunu ile genişlemesi muhtemel yetki ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirebilmeleri için meslek mensuplarının sürekli eğitime tabi tutulmasına,

- Oda ve Birlik yönetimlerinde katılımcılığın artırılması amacıyla, üst üste iki dönem Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanların, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilememelerine,

- TÜRMOB Genel Kurulunu oluşturan delege sayısının fazlalığından kaynaklanan sorunların giderilmesi ve temsilde adaletin sağlanması amacıyla, delege sayılarının hesaplanmasına temel teşkil eden ölçütlerin nispi temsilin sağlanması yönünde yeniden düzenlenmesine,

- Birlik ve odaların yönetim, disiplin ve denetleme kurullarına tecrübeli meslek mensuplarının seçilmesini teminen, bunların üyesi oldukları meslek odasına en az beş yıl süreyle kayıtlı ve kesin-tisiz olarak fiilen beş yıl çalışmış olmaları şartının getirilmesine,

yönelik düzenlemelerin yapıldığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Tasarı ile getirilmesi öngörülen seçim sisteminin meslek örgütleri için uygun bir sistem olmadığı, söz konusu seçim sisteminin yönetimde bölünmüşlük yaratacağı, dolayısıyla oda ve birlik yönetimlerinin başarılı bir şekilde çalışmasının mümkün olamayacağı,

- Mevcut seçim sisteminin ne gibi sakıncalar taşıdığı konusunda ikna edici bilgiler verilmesi gerektiği,

- Birlik seçimleri için odalara sağlanan, üye sayısına bağlı olmaksızın 5 üye ve ayrıca üye sayısının yüzde biri oranındaki delege seçme hakkının nispi temsil ilkesine ve temsilde adalete uygun düşmeyeceği, bu rakamların üye sayısı az olan odalara güçlerinin ötesinde söz hakkının tanınması anlamına geleceği,

- Muhasebecilik mesleğinin en önemli mesleklerden birisi olduğu, ancak, Türkiye'de bu meslek mükelleflerin vergiye uyumu çerçevesinde değerlendirildiği için Maliye Bakanlığının etkisi çerçevesinde şekillendiği, gerçekte vergi ve muhasebe konularının ayrı ayrı disiplinler olduğu, Tasarının bu anlayışla değerlendirilmesi gerektiği,

- Öngörülen sınavın belirli meslek mensupları için gereksiz olduğu, fiilen yıllarca sınav konusu ile ilgili alanlarda çalışan kişiler için sınavın gereksiz külfet yaratacağı, ayrıca, sınavların Maliye Bakanlığı gözetiminde yapılmasının gereksiz bir düzenleme olduğu, TÜRMOB'un bu sınavları en iyi şekilde organize edebileceği,

- Tasarının öncelikle kurulacak bir alt komisyonda ele alınmasının yararlı olacağı, şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- 3568 sayılı Kanunun yirmi yıla yakın bir süredir uygulanmakta olduğu, 20.017'si serbest muhasebeci, 41.186'sı serbest muhasebeci mali müşavir ve 3.700'ü yeminli mali müşavir olmak üzere günümüzde yetmiş bini aşkın meslek mensubunun faaliyette bulunduğu, zaman içerisinde yaşanan gelişmelerin mesleğin yeniden yapılandırılmasını gerektirdiği, bu doğrultuda söz konusu Kanunda değişiklik yapılmasının zorunlu hale geldiği,

- 3568 sayılı Kanun çerçevesinde yetmiş binin üzerinde meslek mensubunun faaliyette bulunduğu, artan sayı nedeniyle Oda ve Birlik yönetiminin seçilmesinde kimi sıkıntıların yaşandığı, Tasarı ile demokratik bir seçim sisteminin oluşturulmasının amaçlandığı, bu çerçevede çoğunluk sistemi yerine nispi temsil sistemine geçilmesinin öngörüldüğü, bağımsız veya grup listelerinden aday olunabileceği, ayrıca Birlik seçimlerinde odaların daha demokratik temsili için üye sayısına bağlı olmaksızın beş ve üye sayısının yüzde biri oranında temsilci seçilmesi esasının getirildiği,

- Tasarıyla ayrıca, meslek kalitesinin yükseltilmesine, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına ve Basel-2 kriterlerine uyum sağlanmasına ve sürekli mesleki eğitime yönelik düzenlemelerin getirildiği,

ifade edilmiştir.

Tümü üzerinde yapılan görüşmeler sonucunda Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Maddeler üzerinde yapılan görüşmeler sonucunda Tasarı aşağıdaki değişikliklerle kabul edilmiştir:

- Çerçeve 1 inci maddenin madde çerçevesinde değiştirilen ibareler arasında, güncel durumu yansıtmaması bakımından "Maliye ve Gümrük Bakanlığı" ve "Maliye ve Gümrük Bakanı" ibarelerinin "Maliye Bakanlığı" ve "Maliye Bakanı" olarak değiştirilmesini öngören bir hüküm eklenmiştir.

- Ceza kanunlarında yapılan değişikliklere paralel olarak meslek mensubu olmanın genel nitelikleri için aranan şartların yeniden düzenlenmesini teminen, 3568 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin değiştirilmesini öngören bir düzenleme yeni çerçeve 2 nci madde olarak Tasarıya eklenmiştir.

- Çerçeve 2 nci madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasının (b) bendi de değiştirilen bentler arasında alınmış ve bu bende göre halen iki yıl olarak uygulanan staj süresi, gerek Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC), gerekse Avrupa Birliğinin revize 8 numaralı Şirketler Hukuku Direktifinde staj için öngörülen üç yıllık süreyle paralellik sağlanması için üç yıla çıkarılmış, çerçeve madde numarası 3 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 3 üncü madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi, serbest muhasebeci mali müşavirlik stajının yeniden tanımlanmasını ve stajdan sayılan hizmet sürelerinin kanunda açıkça sayılmasını teminen tümüyle yeniden düzenlenmiş, çerçeve madde numarası 4 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 4 üncü maddenin 3568 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilen ibarelerine ilişkin çerçevesi; kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanların, bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olarak geçen hizmet sürelerinin yanı sıra, bunların yeminli mali müşavirlik ve serbest muhasebeci mali müşavirlik şirketlerinde geçen hizmet sürelerinin de serbest muhasebeci mali müşavirlikte geçmiş süre olarak kabul edilmesini teminen değiştirilmiştir. Ayrıca; 3568 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin son fıkrası, bazı meslek mensuplarına sağlanan yeminli mali müşavirlik sınavı muafiyetinin kaldırılarak, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar ile maddenin ikinci fıkrasında sayılan konularda profesörlük unvanı almış olanların da yeminli mali müşavir olabilmeleri için, yeminli mali müşavirlik sınavını kazanmış olmaları şartının getirilmesini, buna paralel olarak kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış olanlardan mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanların, yeterlilik sınavını kazandıkları tarihten itibaren açılacak yeminli mali müşavirlik sınavına katılabilmelerine, yeminli mali müşavir ruhsatını alabilmeleri için gerekli olan on yıllık süreyi tamamlamaları şartıyla imkân tanınmasını teminen yeniden düzenlenmiştir. Çerçeve madde numarası ise, 5 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 5 inci maddeye bağlı 3568 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrası, sınavın daha adil ve objektif koşullarda ve mevzuatına uygun bir şekilde yapılmasını sağlamak üzere Maliye Bakanlığına gerekli tedbirleri alma yetkisi verilmesini teminen değiştirilmiş; maddeye, daha sağlıklı ve objektif bir değerlendirmenin yapılabilmesini sağlamak üzere, yargı mercilerinde ihtilaf konusu yapılan sınav sonuçlarının yeniden değerlendirilmesi için sınav komisyonunda görev almamış olan ve alanında uzman üç kişilik bir bilirkişi heyetinin tayinini öngören bir fıkra eklenmiş ve çerçeve madde numarası 6 olarak teselsül ettirilmiştir.

- İl ve ilçeler arasındaki uzaklıklardan kaynaklanan sıkıntıların aşılması, meslekte demokratik katılımın artırılması, ilçelerde de meslek mensuplarının kendilerini yönetebilmeleri amacıyla, bölgesi içinde en az 250 meslek mensubu bulunan il merkezlerinde ve bölgesi içinde 250 meslek mensubu bulunan ilçelerde (Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler hariç) o ilçedeki en az 100 meslek mensubunun yazılı başvurusunun olması şartıyla oda kurulabilmesini teminen 3568 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasını değiştiren bir düzenleme yeni çerçeve 7 nci madde olarak Tasarıya eklenmiştir.

- Çerçeve 6 ncı madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin sonuna, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar ile mesleği fiilen icra etmeyen meslek mensuplarının odaya giriş ücretlerini ve aidatlarını yüzde elli indirimli ödemelerine ilişkin bir fıkra eklenmiş; 3568 sayılı Kanunun 22 nci maddesi, Yönetim Kurulu üyesi olabilmek için kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl kesintisiz fiilen çalışmış olma şartının, en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak fiilen çalışma şartı şeklinde değiştirilmesini, üye sayısı yüzden az olan odalarda üç yıllık süre şartının aranmamasını ve seçimlerde yönetim kurulu başkanı seçilmediği hususu dikkate alınarak, üst üste iki dönem Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanların, yönetim kurulu üyesi seçilerek fiilen yönetimde bulunmasının önlenmesine yönelik olarak, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe yönetim kurulu üyeliğine seçilememelerini teminen yeniden düzenlenmiştir. Çerçeve madde numarası ise, 8 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 7 nci madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrası, bir önceki çerçeve madde ile Yönetim Kurulu üyeliği için gerekli şartlarda yapılan değişikliğe paralel olarak Disiplin Kurulu üyeliği için gerekli şartların değiştirilmesini ve görev sürelerinin iki yıldan üç yıla çıkarılmasını teminen yeniden düzenlenmiş ve çerçeve maddenin numarası 9 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 8 inci madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrası, Disiplin Kurulu üyelerinde aranacak şartlarda ve görev sürelerinde yapılan değişikliklere paralel olarak Denetleme Kurulu üyelerinde aranacak şartlarda ve görev sürelerinde değişiklik yapılmak suretiyle kabul edilmiş ve çerçeve madde numarası 10 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 9 uncu madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi, odaların üye sayısına bağlı olmaksızın seçecekleri temsilci sayısının beşten üçe indirilmesi, seçilecek ilave temsilci oranının yüzde birden yetmişbeşte bire düşürülmesi ve aynı sayıda yedek temsilci seçilmesi yerine aynı sayıya kadar yedek temsilci seçilebilmesini teminen değiştirilmiştir. Ayrıca, Kanunun 32 nci maddesinin Tasarı metninde değişiklik öngörülmeiyen ikinci fıkrasında temsilcilerin iki yıl olan görev süresinin üç yıla çıkarılmasına yönelik değişiklik yapılmıştır. Çerçeve madde numarası ise, 11 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 10 uncu madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası, seçimlerde yönetim kurulu başkanı seçilmediği hususu dikkate alınarak, üst üste iki dönem Birlik Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanların, yönetim kurulu üyesi seçilerek fiilen yönetimde bulunmasının önlenmesine yönelik olarak, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe yönetim kurulu üyeliğine seçilememelerini, Birlik Yönetim Kuruluna seçilecek üyelerde aranacak niteliklerin oda yönetim kurulu üyelerine paralel olarak değiştirilmesini, fiilen çalışmanın bağımlı çalışanları da kapsadığı hususunun açıklığa kavuşturulmasını, ve iki yıl olan görev sürelerinin üç yıla çıkarılmasını teminen yeniden düzenlenmiş; çerçeve madde numarası ise 12 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 11 inci madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi, Birlik Disiplin Kurulu üyelerinde aranan şartların ve bunların görev sürelerinin bir önceki çerçeve madde ile Birlik Yönetim Kurulu üyelerine ilişkin olarak yapılan değişikliklere paralel olarak değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiş ve çerçeve madde numarası 13 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 12 nci madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrası, Birlik Disiplin Kurulu üyelerinde aranan şartlarda ve bunların görev sürelerinde yapılan değişikliklere paralel olarak Birlik Denetleme Kurulu üyelerinde aranan şartlarda ve bunların görev sürelerinde değişiklik yapılmak suretiyle kabul edilmiş ve çerçeve madde numarası 14 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 13 üncü madde ile değiştirilmesi öngörülen 3568 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi, seçimlerin tek ve ortak liste yöntemine göre yapılmasını ve seçimlerin nasıl yapılacağına ilişkin esasların belirlenmesini teminen yeniden düzenlenmiş; çerçeve madde numarası ise 15 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 14 üncü madde ile 3568 sayılı Kanunun bir fıkra eklenmesi öngörülen 41 inci maddesine, Odaların ve Birliğin her yılın faaliyet raporlarını ve mali tablolarını izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar internet sitelerinde yıl sonuna kadar kalmak üzere yayımlayacaklarına dair yeni bir fıkra eklenmiş ve çerçeve madde numarası 16 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 15 ve 16 ncı maddeler 17 ve 18 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

- Çerçeve 17 nci madde; 3568 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılması öngörülen ibare değişikliğinin, oda yönetim kurulu üyelerinin iki yıl olan görev sürelerinin üç yıla çıkarılmasını teminen değiştirilmesi, ayrıca, söz konusu Kanunun 34 üncü maddesinde de delege sayısının çokluğu nedeniyle hâlihazırda yaşanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla, her yıl yapılmakta olan Birlik Genel Kurulunun üç yılda bir yapılması esasının getirilmesini teminen değişiklik yapılmış ve çerçeve madde numarası 19 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Çerçeve 18 inci madde ile 3568 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen;

- Geçici 9, 10, 11 ve 12 nci maddelerde yer alan "Bu Kanunun" ibareleri, söz konusu maddeler 3568 sayılı Kanuna işleneceğinden, uygulamada tereddüde yol açılmaması amacıyla "Bu maddenin" şeklinde değiştirilmek suretiyle,

- Geçici 10 uncu maddede yer alan "aynı görevlere yeniden" ibaresinin seçimlerde yönetim kurulu başkanı seçilmediği hususu dikkate alınarak üst üste iki dönem Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanların, yönetim kurulu üyesi seçilerek fiilen yönetimde bulunmasının önlenmesine yönelik olarak önceki maddelerde yapılan değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla "Yönetim Kurulu üyesi olarak" şeklinde değiştirilmek suretiyle,

- Geçici 11 inci maddenin birinci fıkrası, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest muhasebeci unvanını almış olanlar ile serbest muhasebecilik stajına devam etmekte olanlardan başarılı olanların, altı ayı geçmemek üzere konuları TÜRMOB tarafından belirlenecek ve ücretsiz olarak verilecek mesleki uyum eğitimine katılarak bu eğitimleri tamamladıkları tarihten itibaren üç yıl içinde açılacak serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavlarına beş defa girebilmelerini teminen yeniden düzenlenmek suretiyle,

- Geçici 12 nci maddesi, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanların, bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz olarak muhasebenin fîilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olarak geçen hizmet sürelerinin yanı sıra, yeminli mali müşavirlik ve serbest muhasebeci mali müşavirlik şirketlerinde geçen hizmet sürelerinin de serbest muhasebeci mali müşavirlikte geçmiş süre olarak kabul edilmesini teminen değiştirilmek suretiyle,

kabul edilmiş, ayrıca 3568 sayılı Kanuna eklenmek üzere çerçeve maddeye Birlik Genel Kurulu temsilcilerinin seçilme yönteminde yapılan değişikliğin geçiş döneminde daha esnek uygulanmasını teminen geçici 13 üncü madde ve staj süresine yönelik değişikliklere karşı müktesep hakların korunması amacıyla geçici 14 üncü madde eklenmiştir. Çerçeve madde numarası ise 20 olarak teselsül ettirilmiştir.

- Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 19 ve 20 nci maddeleri ise 21 ve 22 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Hasan Fehmi Kinay</i>
Afyonkarahisar	Kütahya	Kütahya
Bu Raporun Sözcüsü	Kâtip	Üye
<i>İsmail Özgün</i>	<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>Necdet Ünüvar</i>
Balıkesir	Isparta	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Halil Aydoğan</i>	<i>Sadık Badak</i>	<i>Mehmet Günal</i>
Afyonkarahisar	Antalya	Antalya
Üye	Üye	(Muhalefet şerhi ektedir)
<i>Ali Osman Sali</i>	<i>Cahit Bağcı</i>	<i>Emin Haluk Ayhan</i>
Balıkesir	Çorum	Denizli
Üye	Üye	(Muhalefet şerhi ektedir)
<i>Mehmet Yüksel</i>	<i>Necdet Budak</i>	<i>Alaattin Büyükkaya</i>
Denizli	Edirne	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Esfender Korkmaz</i>	<i>Mustafa Özyürek</i>	<i>Bülent Baratalı</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(Ayrışik oy ekli)	(Ayrışik oy yazısı ekte)	(Ayrışik oy ektedir)

Üye <i>İbrahim Hasgür</i> İzmir	Üye <i>Harun Öztürk</i> İzmir (Karşı oy yazısı eklidir)	Üye <i>Tuğrul Yemişçi</i> İzmir
Üye <i>Mustafa Özbayrak</i> Kırıkkale Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Muzaffer Baştopçu</i> Kocaeli Üye <i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i> Malatya (Ayrışik oy yazısı ektedir)	Üye <i>Mustafa Kabakcı</i> Konya Üye <i>Ömer Faruk Öz</i> Malatya
Üye <i>Ercan Akçay</i> Manisa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ali Er</i> Mersin	Üye <i>Gürol Ergin</i> Muğla (Karşı oy yazısı var)
Üye <i>Münir Kutluata</i> Sakarya (Karşı oy yazısı ektedir)	Üye <i>Kadir Tıngıroğlu</i> Sinop	Üye <i>M. Mustafa Açıkalın</i> Sivas
Üye <i>Hasip Kaplan</i> Şırnak	Üye <i>Faik Öztrak</i> Tekirdağ (Ayrışik oy yazısı ekte)	Üye <i>M. Akif Hamzaçebi</i> Trabzon (Ayrışik oy yazısı ektedir)
Üye <i>Kerem Altun</i> Van	Üye <i>Abdülkadir Akgül</i> Yozgat	

AYRIŞIK OY

Tasarı 1.6.1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda değişiklik öngörmektedir. Tarihinden de anlaşılacağı üzere 3568 sayılı Yasa ondokuz yıldır uygulanmaktadır. Ondokuz yıllık süre içerisinde Türkiye ekonomisinde meydana gelen değişim paralelinde meslekte yeni ihtiyaçlar ortaya çıkmıştır. Ayrıca Yasa 1989 yılında çıkarken de önemli eksikliklerinin olduğu biliniyordu. Ancak aradan geçen ondokuz yıllık süre içerisinde eksiklikleri giderecek bir yasal düzenleme yapılmamıştır. Doğal olarak böyle bir süreçte hazırlanan bir Tasarı'dan, başlangıçtaki eksiklikleri gidermesi, daha sonra ortaya çıkan ihtiyaçları karşılaması ve zaman içerisinde biriken sorunları çözmesi beklenir. Ancak "serbest muhasebeci" unvanının kaldırılması dışında Tasarının atmış olduğu önemli bir adım yoktur. Mesleğin sorunları büyük ölçüde ortada bırakılmıştır. Tasarının hazırlanışının temel gerekçesi, mesleğin üst örgütü olan TÜRMOB yönetimi ile oda yönetimlerine ilişkin seçimlerin belli çevrelerin isteğine uygun şekilde düzenlenmesidir.

Hükümet Tasarısında TÜRMOB örgütünde oda seçimlerinden başlayarak, Birlik genel kurullarında yapılacak seçimlere kadar delegeler ile yönetim, disiplin ve denetleme kurulu üyeliklerinin "nisbi temsil" usulüne göre belirlenmesi öngörülmüştür.

Nisbi temsil usulü yanında Hükümet Tasarısının 9 uncu maddesinde yer alan "her oda, üye sayısına bağlı olmaksızın seçeceği beş temsilciye ilave olarak, üyelerinin yüzde biri oranında temsilci ve aynı sayıda yedek temsilci seçer" hükmü, TÜRMOB yönetiminin AKP'nin siyasi anlayışı çerçevesinde kendisine yakın gördüğü kadroların/grupların kazanabileceği bir seçim ortamının oluşturulmasını amaçlamaktadır. Bununla birlikte anılan hükümler CHP'li üyeler olarak yaptığımız eleştiriler sonucunda değiştirilerek "tek ve ortak liste" (çarşaf liste) yöntemi benimsenmiştir.

Tasarı TÜRMOB'un görüşü alınmadan hazırlanmış, hazırlık sürecine meslek örgütünün katkısının olması arzu edilmemiştir. Sonuçta ortaya çıkan metin ihtiyaçları ve beklentileri karşılamamıştır.

Bu çerçevede Tasarı mesleğin uluslararası standartlara uyumu yönünde herhangi bir düzenleme içermemektedir.

Meslek mensuplarının karşı karşıya olduğu haksız rekabet, kayıtdışı muhasebecilik gibi temel sorunlara çözüm getirilmemektedir.

Öte yandan serbest muhasebeciliğin kaldırılması, mesleki geliştirme ve eğitim seminerlerine katılma zorunluluğunun getirilmesi, genel kurulların üç yılda bir yapılması gibi olumlu düzenlemeler de mevcuttur.

Ancak bu olumlu düzenlemelere karşın komisyonca benimsenen metnin mesleğin çözüm bekleyen sorunlarını çözmediğini söyleyemeyiz. Komisyon metni bu açıdan yeterli olmadığı gibi, Anayasaya aykırı hükümler de içermektedir.

1. Tasarı Madde 8, 9, 10 (3568 sayılı Kanun Madde 22, 25, 27)

Tasarının bu maddeleriyle yönetim, disiplin ve denetleme kurulu üyeliklerine seçilebilmek için fiilen çalışma şartı getirilmiştir. Meslek mensuplarının oda veya birlik yönetiminde görev alabilmeleri için üç yıllık kıdem şartına ilave olarak, fiilen çalışma şartının aranması hukuka uygun değildir. Amaç sadece kamu görevlilerinin yaptıkları görevlerle oda veya birlik yönetimlerindeki görevlerinin birbirleriyle bağdaşmayacağı düşüncesi değildir. Öyle olsaydı her iki görevin birlikte yapılamayacağına yönelik bir hüküm yazmak mümkündür. Ancak amaç bu değil, bununla sınırlı olmadığı anlaşılmaktadır.

Buna göre örneğin üyeliği eski tarihlerden bu yana süregelen bir meslek mensubu, kamu görevinden emekli olmuş olsa bile fiilen çalışmadan belirtilen organlarda ve birlik yönetiminde görev alamayacaktır.

Düzenlemenin eşitlik ilkesine aykırı olduğunu düşünüyoruz.

2. Tasarı Madde 12, 13, 14 (3568 sayılı Kanun Madde 35, 36, 39)

Anılan maddelerde Birlik yönetim, disiplin ve denetleme kuruluna seçilebilmek açısından genel kurul üyeleri arasında bir ayırım yapılmaktadır. Bu ayırım yürürlükteki yasada olmayıp Tasarı ile getirilmektedir. Buna göre genel kurul üyeleri (delegeler) nin anılan organlara seçilebilmesi için kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak fiilen çalışması gerekir.

Bir önceki bölümde belirtildiği gibi düzenlemelerin objektif bir gerekçesi bulunmamaktadır. Bu nedenle eşitlik ilkesine aykırılık, burada da söz konusudur.

3. Tasarı Madde 15 (3568 sayılı Kanun Madde 40)

Hükümet Tasarısının 13 üncü maddesindeki düzenleme Komisyon metninin 15 inci maddesinde yer almakta olup seçimleri düzenlemektedir. Hükümet Tasarısında seçimlere katılan grupların listeler halinde seçimlere girmesi, ancak en çok oy alan listedeki isimlerin bir bölümünün yerine daha az oy alan listedekilerin seçilmesi öngörülmektedir. "Nisbi temsil" olarak isimlendirilen bu sistemin meslek örgütünde delegelerden yönetimin belirlenmesine kadar her aşamada uygulanması öngörülmüştür.

Komisyonun CHP'li üyeleri olarak yaptığımız eleştiriler üzerine bu model değiştirilerek "çarşaf liste" olarak da adlandırılan "tek ve ortak liste" yöntemi benimsenmiştir.

Tüm delegeler ile oda ve TÜRMOB organlarına seçileceklerin soyadına göre alfabetik sıraya dizilmesi ve adayların adlarının karşısındaki karelerin işaretlenmesi ve bu yolla en çok işaret alanların seçilmesini sağlayan bu sistem demokratiktir.

Ancak düzenlemenin uygulamaya yönelik bazı hükümleri sorun yaratabilecektir. Adayların 18 saat önceden ilçe seçim hâkimine başvurmak zorunda olmaları zorluk yaratacaktır. Bu düzenlemenin "12 saat önceden ve kongre divan başkanlığına başvurulur" yönünde değiştirilmesi daha uygun olacaktır.

Aynı maddede yer alan "üyeler, oda veya birlik yönetim, denetleme ve disiplin kurullarından sadece birinde görev alabilirler" hükmü demokratik değildir. Birçok sivil toplum örgütünde veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları mevzuatında da bu yönde yasaklayıcı bir hüküm bulunmamaktadır. (TOBB, TÜRK-İŞ, DİSK gibi)

4. Tasarı Geçici Madde 9

Tasarı 5 inci maddesiyle 3568 sayılı Kanunun 9 uncu maddesini değiştirerek, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanların yeminli mali müşavir (YMM) olabilmek için bundan sonra yeminli mali müşavirlik sınavlarına girmelerini şart koşan bir düzenleme yapmaktadır.

Tasarının Geçici 9 uncu maddesi ile yapılan bir başka düzenleme ile de vergi inceleme yetkisine sahip ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlardan kamu görevinde 10 yıllık süreyi tamamlamış olanlar için de YMM sınavını kazanmak şartı getirilmektedir.

Düzenlemenin Anayasanın 2 nci maddesine aykırı olduğu kanaatindeyiz. Anayasanın 2 nci maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir, Hukuk Devletinin önkoşullarından biri "hukuk güvenliği"dir. Hukuk güvenliği ilkesi hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. (Anayasa Mahkemesinin 7.2.2008 tarihli ve E. 2005/38, K. 2008/53 sayılı Kararı)

Tasarının yasalastığını varsayarak örnekleyecek olursak, yasa çıkmamış olsaydı vergi inceleme yetkisine sahip ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar 10 yıllık kamu hizmeti süresini doldurdıklarında YMM unvanını hak edeceklerdi. Kamu hizmetinde 10 yıllık süreyi doldurmuş olanların böyle bir beklentisi varken yasa bu beklentileri bir kenara atmaktadır. Düzenleme bu nedenle "hukuk güvenliği" ilkesine aykırıdır.

M. Akif Hamzaçebi

Trabzon

Bülent Baratalı

İzmir

Gürol Ergin

Muğla

Mustafa Özyürek

İstanbul

Esfender Korkmaz

İstanbul

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Malatya

Faik Öztrak

Tekirdağ

KARŞI OY YAZISI

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeleri tamamlanan "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" hakkındaki görüşlerimiz aşağıda açıklanmıştır.

1/6/1989 tarih ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu 13/6/1989 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra, bu Kanunun 15 inci maddesi uyarınca 25 meslek mensubu bulunan il merkezlerinde oda kuruluşları gerçekleşmiş ve bugün itibarıyla Türkiye genelinde 70 SMMMO Odası ve 8 YMM Odası bulunmaktadır.

3568 sayılı Kanunun 20 nci maddesi uyarınca odalar genel kurullarını yılda bir defa Mayıs ayının içinde davet üzerine yapmaktadır. 2 yılda bir seçimli olarak yapılan genel kurullarda odaların yönetim, denetim ve disiplin organlarının üyeleri ile Birlik Genel Kurul temsilcileri seçilmektedir.

3568 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi uyarınca da, kısa adı TÜRMOB olan Üst Birliğin Genel Kurulu her yılın Eylül ayında yapılmaktadır. 2 yılda bir seçimli yapılan Genel Kurulda da Birliğin yönetim, denetim ve disiplin organlarının üyeleri belirlenmektedir.

Komisyonunda görüşmeleri tamamlanan Tasarı, özü itibarıyla Oda ve Birlik organlarının seçim esaslarını ve Birlik Genel Kurulu temsilcilerinin sayısını yeniden düzenlemektedir.

Tasarının bugünlerde gündeme getirilmesi ve bu şekilde yasallaşması, önümüzdeki ay yapılacak Oda genel kurullarına ve bu genel kurullarda belirlenecek Birlik Genel Kurul temsilcileri üzerinden Eylül ayında yapılacak Birlik Genel Kuruluna müdahale amacını taşıdığı açıkça görülmektedir. Görüşülen Tasarı bu yönüyle hukuk kurallarına ve hakkaniyete uygun düşmemektedir.

Tasarı, bugün itibariyle Türkiye genelinde sayıları 72.000 civarında olan meslek mensuplarının yaşadıkları sorunlara çözüm getirecek hükümler ihtiva etmemektedir.

Alelacele hazırlandığı belli olan bu Tasarının meslek mensuplarının sorunlarına çözüm getirecek şekilde yeniden düzenlenmesi gerekli görülmektedir.

Ayrıca, kısa süre içerisinde 3568 sayılı Kanunda tekrar bir değişikliğe gidilmemesi için, içeriğinde meslek mensuplarını ilgilendiren birçok hüküm taşıyan ve halen TBMM'nin gündeminde olan Türk Ticaret Kanunu Tasarısının yasalaşmasından sonra, yeni duruma göre kapsamlı bir düzenlemenin yapılmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Tasarıda, Oda ve Birlik yönetim, denetim ve disiplin kurullarına seçilecek üyelerin "fiilen çalışanlar" arasından seçilmesi hususu düzenlenmektedir. Bu hüküm, odalara aidatlarını ödeyen ve seçme hakkı bulunan birçok üyenin seçilme hakkının elinden alınması anlamını taşımakta olup, hukuka ve demokratik teamüllere uygun bulunmamaktadır.

Yine Tasarı ile, Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar için yeminli mali müşavirlik sınav şartı aranmamasına dair Kanunda yer alan hüküm kaldırılmaktadır.

Zorlu bir sınav sürecini başarıyla geçerek devleti temsil etme görev ve yetkisi tanınan denetim elemanlarının görevleriyle ilgili konularda tekrar sınava tabi tutulmasının nedeni anlaşılammamaktadır. Böylelikle denetim elemanlarının mesleki yeterlilikleri sorgulanır hale getirilmektedir.

Tasarı ile 3568 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici maddede de, Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlardan 10 yılını tamamlamış olanlar için yeminli mali müşavirlik sınav şartı aranmaması öngörülmektedir.

3568 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası, mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar için yeminli mali müşavirlik sınavı aranmamaktadır. Buna göre, bugün itibariyle yeterlilik sınavını vermiş olup 10 yılını tamamlamayı bekleyenlerin kazanılmış hakkı elinden almamaktadır. Yardımcılık sınavını kazanarak ataması yapılan ve henüz yeterlilik sınavını vermemiş olanların bile bu görevleri tercih nedenleri dikkate alındığında haklarının ihlali söz konusudur.

Dolayısıyla bu hüküm, Anayasamızın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Hukuk devleti ilkesinin ön koşullarından biri olan hukuk güvenliği ile kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanması amaçlanmaktadır. Hukuk güvenliği ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Bu konuda Anayasa Mahkemesinin emsal kararları bulunmaktadır. (Örn.: 7/2/2008 tarihli, 2005/38 Esas, 2008/53 Karar sayılı karar)

Yukarıda belirttiğimiz görüşler çerçevesinde "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı"na muhalefet etmekteyiz. Bilgilerinize arz olunur.

21/04/2008

Münir Kutluata
Sakarya

Emin Haluk Ayhan
Denizli

Mustafa Kalaycı
Konya

Erkan Akçay
Manisa

Mehmet Günal
Antalya

KARŞI OY YAZISI

Hükümet, meslek örgütü TUMOB'un yasasındaki seçme ve seçilme hakkına ilişkin hükümleri değiştirerek, sivil toplum örgütlerinin yönetimini ele geçirme girişimlerini sürdürmeyi amaçlamaktadır. Hükümetin, demokratik toplumlarda sivil toplum kuruluşlarının karar alma mekanizmalarına dahil edilmesinin önemini bu kuruluşları tümüyle yanına çekmek şeklinde algıladığı anlaşılmaktadır.

Hükümet yetkilileri her ne kadar tasarımı temsilde adalet yönünde meslek mensuplarından gelen talepler doğrultusunda hazırladıklarını ifade etseler de, basına yansıyan haberlerden ve tasarısının görüşülmesi sırasında meslek örgütleri ve mensuplarının gündeme getirdikleri görüş ve önerilerden, meslek kuruluşunun tasarımı konusunda mutabakatının olmadığı görülmektedir. Hem delege sayısında yapılan değişiklik hem ilçelerde oda açılmasına olanak tanınması nedeniyle üst kurullarda temsil durumunda her ilçeye ayrıca üç delege verilmesi, il bazında temsilde adaleti bozacak ve yönetimde istikrarı engelleyecektir. Diğer taraftan siyasi partilerde bile uygulanmayan üst üste iki kez başkanlık yapanların iki dönem seçilmelerinin önlenmesi ise Anayasaya aykırıdır.

Yine, meslek mensuplarından bir kısmına, yönetim, denetim ve disiplin kurullarında görev alabilmek için mesleği serbest ya da bağımlı olarak fiilen üç yıl süreyle yapmış olma koşulu getirilmesi, seçme hakkı olan üyelerden seçilme hakkının esirgenmesi anlamına geleceğinden kabulü mümkün değildir.

Tasarımın çerçeve 4 üncü maddesinin (d) bendine, Hazine Müsteşarlığında Hazine Uzmanı, Sigorta Denetleme Uzmanı ve Hazine Kontrolörü unvanlarında en az üç yıl süreyle görev yapanların da eklenmesi ve bu unvanlarda geçen sürelerin de stajdan sayılması uygun olurdu.

3568 sayılı kanunun, tasarımın çerçeve 6 ncı maddesi ile değiştirilen 10 uncu maddesinin son fıkrası yargının bilirkişi tayin etme hakkına sınırlama getirdiğinden yargıya müdahale anlamına gelecektir. Bu nedenle, söz konusu fıkranın madde metninden çıkartılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Çerçeve 18 inci madde ile 3568 sayılı kanunda yer alan "reklam yasağı" 44 üncü maddeden 45 inci maddeye alınırken, 49 uncu maddede buna paralel düzenleme yapılmamıştır. Oysa 49 uncu maddede ceza yönünden 44 üncü maddeye yapılan atfın da 45 inci maddenin son fıkrası şeklinde değiştirilmesi gerekirdi. Bu yapılmadığı için reklam yasağına uymama fiili cezasız kalmış olmaktadır. Bu konuda ceza şart getirilmediği takdirde küçük ve orta ölçekli muhasebe bürolarının ve meslek mensuplarının haksız rekabet karşısında korunmaları ortadan kalkmış olacaktır.

3568 sayılı kanun yaklaşık 19 yıldır uygulanmaktadır.

Bu süre içinde, Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişleri ile kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan, bu yetkilerini aldıkları tarihten itibaren kamu kurum ve kuruluşlarında 8 yıllık hizmet süresini dolduranlar ile kanunda sayılan alanlarda en az 8 yıl öğretim üyesi veya görevlisi olarak çalışmış bulunanlar için serbest muhasebeci mali müşavir olabilmek için smav şartı aranmazken, çerçeve 3 üncü madde ile yapılan değişiklikle, kanunları

uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavında başarılı olduktan sonra yeminli mali müşavirlik sınavını vermiş olanlarda, serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavını kazanmış olma şartı aranmayacağı hükme bağlanmıştır.

Çerçeve 5 inci madde ile yapılan değişiklikle de, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanların, yeterlilik sınavını kazandıkları tarihten itibaren açılacak yeminli mali müşavirlik sınavlarına genel hükümlere göre katılabilecekleri öngörülmüştür.

Hükümet temsilcileri mesleğin AB'ye akreditasyonu için herkese sınav koşulunun getirildiğini ifade etmişlerdir.

Ancak, geçici 9 uncu maddede yapılan düzenleme, tasarının yürürlüğe girdiği tarihte, sınavsız ruhsat alma hakkını elde etmek için yasanın aradığı gerekli süreyi tamamlamış olanların müktesep hakları olduğu varsayımına dayandırılmıştır. Buna göre, vergi inceleme yetkisi olan ve yapılan yeterlilik sınavında başarılı olan meslek mensuplarından tasarının yürürlüğe girdiği tarihte on yılını tamamlayamayanlar, örneğin 9 yıl 11 ay 29 gün hizmeti olanlar, sınavsız ruhsat alma hakkından yararlanamayacaklardır.

Oysa, söz konusu mesleklerin seçiminde sınavsız serbest muhasebeci mali müşavirlik ya da yeminli mali müşavirlik hakkı elde etme de etkili olmaktadır. Bu nedenle, müktesep hak, yasanın yürürlüğe girdiği tarihte söz konusu görevlerde bulunanlar açısından da geçerli olmalıdır. Aksine yapılan düzenleme müktesep hakların gaspı anlamına gelmektedir.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle komisyonun çoğunluk görüşüne iştirak edilmemiştir.

Saygıyla arz olunur.

Harun Öztürk

İzmir

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

SERBEST MUHASEBECİLİK, SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun adı "Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu" olarak değiştirilmiş ve Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Birliğin kısa adı TÜRMOB'dur."

MADDE 2- 3568 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasının (c) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (B) fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

"Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavında başarılı olduktan sonra yeminli mali müşavirlik sınavını vermiş olanlarda, serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavını kazanmış olma şartı aranmaz."

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

SERBEST MUHASEBECİLİK, SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun adı "Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu" olarak, Kanunda geçen "Maliye ve Gümrük Bakanlığı" ibareleri "Maliye Bakanlığı", "Maliye ve Gümrük Bakanı" ibareleri ise "Maliye Bakanı" olarak değiştirilmiş ve Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Birliğin kısa adı TÜRMOB'dur."

MADDE 2- 3568 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak."

MADDE 3- 3568 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasının (b) bendi ile (c) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (B) fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

"b) En az üç yıl staj yapmış olmak."

"Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavında başarılı olduktan sonra yeminli mali müşavirlik sınavını vermiş olanlarda, serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavını kazanmış olma şartı aranmaz."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3- 3568 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"d) Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişlerinin bu yetkiyi aldıkları tarihten itibaren bankalarda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçen süreleri."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- 3568 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Staj ve staj süresinden sayılan hizmetler

MADDE 6- Serbest muhasebeci mali müşavirlik stajı, bağımsız çalışan serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir yanında veya şirketlerinde yapılır. Staja başlayabilmek için staja giriş sınavını kazanmak ve Birlik tarafından kurulan Temel Eğitim ve Staj Merkezinin eğitim programını tamamlayıp başarılı olmak şarttır. Temel Eğitim ve Staj Merkezinin kurs ve seminerlerinde geçen ve altı ayı aşmayan süreler, staj süresinden sayılır. İkinci fıkranın (a), (b), (c), (d), (e), (f) ve (h) bentlerindeki stajdan sayılan hizmetlerde bulunanlar bu fıkra kapsamı dışındadır.

Aşağıdaki bentte sayılan hizmet süreleri staj süresinden sayılır.

a) Kanunları uyarınca vergi incelemesine yetkili olanların, bu yetkiyi aldıktan sonra kamu hizmetinde geçen süreleri,

b) 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca banka denetimine yetkili olanların bu hizmetlerde geçen süreleri,

c) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunda denetime yetkili olarak çalışanların bu hizmetlerde geçen süreleri ile aynı Kanunun ek 1 inci maddesine göre kurulan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu uzmanlarının bu kurulda geçen hizmet süreleri,

d) 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre ticaret şirketleri nezdinde denetim yetkisine sahip olan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı müfettişleri ve kontrolörlerinin denetim hizmetlerinde geçen süreleri,

e) Vergi yargısında görev yapan hakimlerin bu görevlerde geçen süreleri,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

f) Türkiye genelinde mali denetim yapan banka müfettişlerinden yarışma sınavı ile mesleğe giren ve yeterlilik sınavında başarılı olanların, bu yetkiyi aldıkları tarihten itibaren bankalarda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçen süreleri,

g) Kamu kuruluşlarının veya bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu bulunanların bu hizmetlerde geçen süreleri ile bu birimlerde görev yapan serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirlerin gözetim ve denetiminde bunların sayısını geçmemek üzere, oda nezdinde staj dosyası açtırmış ve staja başlama sınavını kazanmış olan aday meslek mensuplarının staja başlama sınavını kazandıkları tarihten itibaren, staj koşullarını yerine getirmeleri halinde bu hizmetlerde geçen süreleri,

h) Bu Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasının (a) bendinde sayılan konularda öğretim üyesi, öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi olarak çalışanların bu görevlerde geçen hizmet süreleri."

MADDE 4- 3568 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "hizmet süreleri ile" ibaresi "hizmet süreleri ve bunların bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olarak geçen hizmet süreleri; serbest muhasebeci mali müşavirlerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu işyerlerinde geçen hizmet süreleri ile" şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin son fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

"Ancak, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış olanlardan yeterlilik sınavında başarılı olamayanların, sınav tarihinden sonra

MADDE 5- 3568 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "hizmet süreleri ile" ibaresi "hizmet süreleri ve bunların bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olarak geçen hizmet süreleri, yeminli mali müşavirlik ve serbest muhasebeci mali müşavirlik şirketlerinde geçen hizmet süreleri; serbest muhasebeci mali müşavirlerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu işyerlerinde geçen hizmet süreleri ile" şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

vergi inceleme yetkisini haiz olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri dikkate alınmaz."

MADDE 5- 3568 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 10-** Yeminli mali müşavirlik sınavı Maliye Bakanlığının gözetiminde Birlik tarafından yazılı olarak yapılır.

Sınav komisyonu biri başkan olmak üzere yedi üyeden oluşur. Sınav komisyonu başkan ve üyeleri; ikisi Maliye Bakanlığı vergi denetim elemanları arasından, ikisi Yükseköğretim Kurulunca önerilecek dört aday arasından, üçü ise Birlikçe önerilecek altı aday arasından Maliye Bakanı tarafından seçilir.

Sınav komisyonu üyeliklerine aday gösterileceklerin; hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık veya idari bilimler dallarının birinden lisans veya lisansüstü seviyesinde mezun olmaları ve bu konularda en az on beş yıl çalışmış veya bu kadar süre öğretim üyeliği veya görevliliği yapmış bulunmaları şarttır.

Sınav komisyonunun çalışma usulleri, sınav konuları ve sınava ilişkin diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

"Ancak, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış olanlardan yeterlilik sınavında başarılı olamayanların, sınav tarihinden sonra vergi inceleme yetkisini haiz olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri dikkate alınmaz."

"Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar, yeterlilik sınavını kazandıkları tarihten itibaren açılacak yeminli mali müşavirlik sınavlarına genel hükümlere göre katılabilirler. Ancak, bunların yeminli mali müşavir ruhsatını alabilmeleri için birinci fıkranın (a) bendindeki süreyi tamamlamaları şarttır."

MADDE 6- 3568 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 10-** Yeminli mali müşavirlik sınavı Birlik tarafından yazılı olarak yapılır. Maliye Bakanlığı bu sınavın adil, tarafsız ve mevzuatına uygun bir şekilde yapılması için gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

Sınav komisyonu biri başkan olmak üzere yedi üyeden oluşur. Sınav komisyonu başkan ve üyeleri; ikisi Maliye Bakanlığı vergi denetim elemanları arasından, ikisi Yükseköğretim Kurulunca önerilecek dört aday arasından, üçü ise Birlikçe önerilecek altı aday arasından Maliye Bakanı tarafından seçilir.

Sınav komisyonu üyeliklerine aday gösterileceklerin; hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık veya idari bilimler dallarının birinden lisans veya lisansüstü seviyesinde mezun olmaları ve bu konularda en az onbeş yıl çalışmış veya bu kadar süre öğretim üyeliği veya görevliliği yapmış bulunmaları şarttır.

Sınav komisyonunun çalışma usulleri, sınav konuları ve sınava ilişkin diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik sınav sonuçlarının yargı mercilerine intikal etmesi ve mahkemece bilirkişi incelemesine gerek görülmesi halinde, sınav komisyonunda görev almamış olmaları kaydıyla, biri Maliye Bakanlığı merkezi vergi denetim elemanı, biri alanında uzman meslek mensubu biri ise dava edilen sınav konusunda ihtisas sahibi öğretim üyesinden oluşan üç kişilik bir bilirkişi heyeti tayin edilir."

MADDE 7- 3568 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bölgesi içinde kendi mesleği konusunda en az 250 meslek mensubu bulunan il merkezlerinde ve bölgesi içinde 250 meslek mensubu bulunan ilçelerde (Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler hariç) bir oda kurulur. Aynı ayrı kurulan serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler odaları, buldukları ilin veya ilçenin adıyla anılır. Ancak, ilçelerde oda kurulabilmesi için o ilçedeki en az 100 meslek mensubunun yazılı başvurusu aranır."

MADDE 8- 3568 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiş ve Kanunun 22 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) Mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretleri ile diğer çeşitli gelirler."

"Meslek mensuplarından kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar ile mesleği fiilen icra etmeyenler, odaya giriş ücreti ve yıllık üye aidatlarını yüzde elli indirimli olarak öderler."

"Seçilme yeterliği

MADDE 22- Yönetim Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak fiilen çalışanlar arasından seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda üç yıllık süre şartı aranmaz. Odalarda üst üste iki dönem

MADDE 6- 3568 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (d) bendi ile 22 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) Mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretleri ile diğer çeşitli gelirler."

"Seçilme yeterliği

MADDE 22- Yönetim Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışanlar arasından seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda beş yıllık süre şartı aranmaz. Odalarda üst üste iki dönem Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler.

Seçilme yeterliğini kaybeden Yönetim Kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 7- 3568 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasındaki "kurulur." ibaresi "oluşur." şeklinde, ikinci fıkrası ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Disiplin Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışanlar arasından iki yıl için seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda beş yıllık süre şartı aranmaz. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir."

MADDE 8- 3568 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Denetleme Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışanlar arasından iki yıl için seçilecek üç üyeden oluşur. Ayrıca bir yedek üye seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda beş yıllık süre şartı aranmaz."

MADDE 9- 3568 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Her oda, üye sayısına bağlı olmaksızın seçeceği beş temsilciye ilave olarak, üyelerinin yüzde biri oranında temsilci ve aynı sayıda yedek temsilci seçer."

MADDE 10- 3568 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Birlik Yönetim Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından iki yıl için seçilen dokuz asıl ve dokuz yedek üyeden oluşur. Yönetim Kurulu

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe Yönetim Kurulu üyeliğine seçilemezler.

Seçilme yeterliğini kaybeden Yönetim Kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer."

MADDE 9- 3568 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasındaki "kurulur." ibaresi "oluşur." şeklinde, ikinci fıkrası ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Disiplin Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak fiilen çalışanlar arasından üç yıl için seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda üç yıllık süre şartı aranmaz. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir."

MADDE 10- 3568 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Denetleme Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak fiilen çalışanlar arasından üç yıl için seçilen üç üyeden oluşur. Ayrıca bir yedek üye seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda üç yıllık süre şartı aranmaz."

MADDE 11- 3568 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde, ikinci fıkrasındaki "iki yıl" ibaresi "üç yıl" olarak değiştirilmiştir.

"Her oda, üye sayısına bağlı olmaksızın seçeceği üç temsilciye ilâve olarak, üyelerinin yetmişbeşte biri oranında temsilci ve aynı sayıda kadar yedek temsilci seçer."

MADDE 12- 3568 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Birlik Yönetim Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından üç yıl için seçilen dokuz asıl ve dokuz yedek üye-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

üyelerinden beşinin yeminli mali müşavir olması zorunludur. Üst üste iki dönem Birlik Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler."

MADDE 11- 3568 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 38 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

"e) Odalarca önerilen giriş ücreti ve yıllık üye aidatları ile mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretlerini Maliye Bakanlığının tasdikine sunmak."

"Birlik Disiplin Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından iki yıl için seçilen beş asil ve beş yedek üyeden oluşur."

MADDE 12- 3568 sayılı Kanununun 39 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

"Birlik Denetleme Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından iki yıl için seçilen üç asil ve üç yedek üyeden oluşur. Denetim Kurulu üyelerinden, en az birinin yeminli mali müşavir olması zorunludur. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir."

MADDE 13- 3568 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesine sekizinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut onbirinci fıkra madde metninden çıkarılmıştır.

"Seçimlerde, üyeler bağımsız aday olabilecekleri gibi, aralarında oluşturacakları grupların listelerinden de aday olabilirler. Oy pusulaları, yedekler dahil, kurullar ve Birlik genel kurul

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

den oluşur. Yönetim Kurulu üyelerinden beşinin yeminli mali müşavir olması zorunludur. Üst üste iki dönem Birlik Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe Yönetim Kurulu üyeliğine seçilemezler."

MADDE 13- 3568 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 38 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

"e) Odalarca önerilen giriş ücreti ve yıllık üye aidatları ile mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretlerini Maliye Bakanlığının tasdikine sunmak."

"Birlik Disiplin Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından üç yıl için seçilen beş asil ve beş yedek üyeden oluşur."

MADDE 14- 3568 sayılı Kanununun 39 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

"Birlik Denetleme Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az üç yıl kıdemli olup serbest veya bir işyerine bağlı olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından üç yıl için seçilen üç asil ve üç yedek üyeden oluşur. Denetleme Kurulu üyelerinden en az birinin yeminli mali müşavir olması zorunludur. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir."

MADDE 15- 3568 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesine sekizinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut onbirinci fıkra madde metninden çıkarılmıştır.

"Seçimler tek ve ortak liste yöntemine göre yapılır. Hakim, oda ve Birlik organları üyeliği ile Birlik Genel Kurulu temsilciliğine aday olmak isteyenlere seçimlerden en az onsekiz saat

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

temsilciliği için bağımsız adaylar ile grup listelerinde yer alan adayların adları yazılmak suretiyle çoğaltılır, ilçe seçim kurulu mühürü ile mühürlendikten sonra kullanılır. Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esaslarına göre yapılır. Üye listesinde adı yazılı bulunmayan meslek mensubu oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğini oda veya resmi kuruluşça verilen belgeyle ispat etmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yeri imzalamasından sonra kullanılır. İsteyen üye pusulalar üzerinde değişiklik yapabileceği gibi oyunu aynen de kullanabilir. Seçilecek asıl üye tamsayısının yarısından en az bir fazla ad bulunmayan oy pusulaları geçerli sayılmaz. Oy pusulasına seçilecek asıl üye sayısından fazla ad yazıldığı takdirde, sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mühürü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Mühürsüz oy pusulası ve zarfla kullanılan oylar geçersiz sayılır.

Seçime katılan grupların ve bağımsız adayların adları alt alta ve aldıkları geçerli oy hizalarına yazılır. Grupların oy sayıları, önce bire, sonra ikiye, sonra üçe ... şeklinde devam edilmek suretiyle, o kurulun çıkaracağı üye ve Birlik Genel Kurul temsilcisi sayısına ulaşıncaya kadar bölünür. Elde edilen paylar ile bağımsız adayların aldıkları oylar ayırım yapılmaksızın en büyükten en küçüğe doğru sıralanır. Kurul üyeliği ve Birlik Genel Kurul temsilciliği, gruplara ve bağımsız adaylara rakamların büyüklük sırasına göre tahsis olunur. Son kalan üye veya temsilcilik için oyların eşit olması halinde, bunlar arasında ad çekilmek suretiyle tahsis yapılır.

Üyeler, oda veya birlik yönetim, denetleme ve disiplin kurullarından sadece birinde görev alabilirler."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

öncesine kadar adaylık başvurusu için süre verir. Bu süre içerisinde yazılı olarak başvurular, kura çekmek suretiyle hakim tarafından sıralanarak aday listeleri oluşturulur.

Bu suretle her organ ve Birlik Genel Kurulu temsilciliği için ayrı ayrı oluşturulan aday listelerinde yer alan isimlerin yanında işaret konacak kare şeklindeki boşluklara yer verilir. Söz konusu aday listeleri yeteri kadar çoğaltılarak hakim tarafından ilçe seçim kurulu mühürü ile mühürlenmek ve oy pusulası olarak kullanılmak üzere, zarflarıyla birlikte seçim sandık kuruluna teslim edilir.

Oy verme işlemi, gizli oy - açık tasnif esasına göre yapılır. Seçime katılacak üyeleri belirleyen listede adı yazılı bulunmayan meslek mensubu oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğini resmi kuruluşça verilen belgeyle ispat etmesinden ve seçime katılacak üyeleri belirleyen listedeki isminin karşısındaki yeri imzalamasından sonra kullanılır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mühürü bulunan aday listesindeki isimlerin yanında yer alan kare içi işaretlenerek mühürlü zarfa konulduktan sonra sandığa atılmak suretiyle kullanılır. Bunların dışında eklenerek veya çizilerek isim yazılan ya da mühürsüz listeler veya zarflarla kullanılan oylar ile seçilmesi gereken sayıdan fazla veya bu sayının yarısının bir fazlasından eksik işaretli listelerdeki oylar geçersizdir. Sayım sonucu en çok oy alana göre yapılacak sıralama ile asıl ve yedek üyeler veya temsilciler belirlenir. Eşit oy halinde seçim kurulunca kura çekilir.

Üyeler, oda veya birlik yönetim, denetleme ve disiplin kurullarından sadece birinde görev alabilirler."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14- 3568 sayılı Kanunun 41 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Odalar, her yılsonu itibarıyla mevcut üyelerine ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca talep edilecek bilgileri, Ocak ayı sonuna kadar bildirmekle yükümlüdür."

MADDE 15- 3568 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mesleki geliştirme eğitimi

MADDE 44- Meslek mensuplarının, mesleki faaliyetlerini fiilen devam ettirmeleri için Birlik ve odalar tarafından düzenlenecek mesleki geliştirme ve eğitim seminerlerine katılmaları zorunludur. Meslek içi eğitimle ilgili konular, eğitim programları ve süreleri ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

MADDE 16- 3568 sayılı Kanunun 45 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Meslek mensupları, iş elde etmek için reklam sayılabilecek faaliyetlerde bulunamazlar. Tabela veya basılı kağıtlarında ruhsatname ile belirlenen mesleki unvanları dışında başka sıfat kullanamazlar."

MADDE 17- 3568 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yer alan "Serbest Muhasebecilik", "Serbest Muhasebeci", 3 üncü maddesinde yer alan "serbest muhasebeci", 45 inci maddesinde yer alan "Serbest muhasebeciler", "serbest muhasebecilerin ve", "serbest muhasebecilik", 46 ncı maddesinde yer alan "serbest muhasebeciler", 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "44" ibareleri madde metinlerinden çıkarılmış ve aynı maddenin ikinci fıkrasındaki "15/4," ibaresinden sonra gelmek üzere "4112," ibaresi eklenmiş; 21 inci mad-

MADDE 16- 3568 sayılı Kanunun 41 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Odalar, her yıl sonu itibarıyla mevcut üyelerine ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca talep edilecek bilgileri, Ocak ayı sonuna kadar bildirmekle yükümlüdür.

Odalar ve Birlik her yılın faaliyet raporlarını ve mali tablolarını izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar internet sitelerinde; yıl sonuna kadar kalmak üzere yayımlar."

MADDE 17- 3568 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mesleki geliştirme eğitimi

MADDE 44- Meslek mensuplarının, mesleki faaliyetlerini fiilen devam ettirmeleri için Birlik ve odalar tarafından düzenlenecek mesleki geliştirme ve eğitim seminerlerine katılmaları zorunludur. Meslek içi eğitimle ilgili konular, eğitim programları ve süreleri ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

MADDE 18- 3568 sayılı Kanunun 45 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Meslek mensupları, iş elde etmek için reklam sayılabilecek faaliyetlerde bulunamazlar. Tabela veya basılı kağıtlarında ruhsatname ile belirlenen mesleki unvanları dışında başka sıfat kullanamazlar."

MADDE 19- 3568 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yer alan "Serbest Muhasebecilik", "Serbest Muhasebeci", "Serbest Muhasebeci", 3 üncü maddesinde yer alan "serbest muhasebeci"; 45 inci maddesinde yer alan "Serbest muhasebeciler", "serbest muhasebecilerin ve", "serbest muhasebecilik", 46 ncı maddesinde yer alan "serbest muhasebeciler", 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "44" ibareleri madde metinlerinden çıkarılmış ve aynı maddenin ikinci fıkrasındaki "15/4," ibaresinden sonra gelmek üzere "41/2," ibaresi eklenmiş; 21 inci mad-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

denin birinci fıkrasında yer alan "5 asıl ve 5 yedek" ibaresi "beş asıl ve beş yedek, üye sayısı beş bini aşan odalarda ise yedi asıl ve yedi yedek" şeklinde, 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan "komisyonları ile geçici kurulun" ibaresi "komisyonlarının" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- 3568 sayılı Kanuna geçici 8 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 9- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişleri ile kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan, bu yetkilerini aldıkları tarihten itibaren kamu kurum ve kuruluşlarında sekiz yıllık hizmet süresini dolduranlar ile 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan konularda en az sekiz yıl öğretim üyesi veya görevlisi olarak çalışmış olanlar için serbest muhasebeci mali müşavirlik,

b) Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlardan 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamış olanlar ile aynı maddenin ikinci fıkrasında sayılan konularda profesörlük unvanını almış olanlar için yeminli mali müşavirlik,

sınav şartı aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 10- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste iki dönem oda veya Birlik yönetim kurulu başkanlığı görevlerinde bulunanlar aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı görevlere yeniden seçilemezler.

GEÇİCİ MADDE 11- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest muhasebeci

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

denin birinci fıkrasında yer alan "iki yıl için seçilen 5 asıl ve 5 yedek" ibaresi "üç yıl için seçilen beş asıl ve beş yedek, üye sayısı beş bini aşan odalarda ise yedi asıl ve yedi yedek" şeklinde; "34 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "her yıl" ibaresi " üç yılda bir" şeklinde," 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan "sınav komisyonları ile geçici kurulun" ibaresi "sınav komisyonlarının" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 3568 sayılı Kanuna geçici 8 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişleri ile kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan, bu yetkilerini aldıkları tarihten itibaren kamu kurum ve kuruluşlarında sekiz yıllık hizmet süresini dolduranlar ile 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan konularda en az sekiz yıl öğretim üyesi veya görevlisi olarak çalışmış olanlar için serbest muhasebeci mali müşavirlik,

b) Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlardan 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamış olanlar ile aynı maddenin ikinci fıkrasında sayılan konularda profesörlük unvanını almış olanlar için yeminli mali müşavirlik,

sınav şartı aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 10- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste iki dönem oda veya Birlik Yönetim Kurulu başkanlığı görevlerinde bulunanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilemezler.

GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest muhasebeci

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

unvanını almış olanlar, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde açılacak serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavlarına; serbest muhasebecilik stajına devam edenlerden başarılı olanlar ise bu tarihten itibaren iki yıl içinde açılacak serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavlarına girmeye hak kazanırlar. Bu sınavlarda başarılı olanlar serbest muhasebeci mali müşavirlik unvanına sahip olurlar.

Söz konusu sınavlarda başarılı olamayanlar veya sınava katılmayanlar ise sadece serbest muhasebeci unvanı ile çalışabilirler, "serbest muhasebeci mali müşavir unvanını kullanamazlar. Bunlar, 2 nci maddenin (A) fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen işleri yapamazlar, 45 inci maddede belirtilen yasaklara uymak zorunda olup, meslek mensuplarına ilişkin düzenlemelere tabi tutulurlar. Ayrıca, bunların yapacakları iş ve işlemler karşılığında alacakları ücretler 46 ncı maddeye göre tespit edilmeye devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 12- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce; kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu bulunanların bu hizmetlerinde geçen süreleri ile serbest muhasebeci mali müşavirlerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu süreleri, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu madde kapsamında bulunanlardan 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamadığı gerekçesiyle ruhsatı iptal edilmiş olanlara, Birliğe başvurmaları halinde yeniden sınava girmelerine gerek kalmaksızın yeminli mali müşavirlik ruhsatı verilir."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

unvanını almış olanlar ile serbest muhasebecilik stajına devam edenlerden başarılı olanlar; altı ayı geçmemek üzere, konuları TÜRMOB tarafından belirlenecek ve ücretsiz olarak verilecek mesleki uyum eğitimine katılarak bu eğitimleri tamamladıkları tarihten itibaren üç yıl içinde açılacak serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavlarına beş defa girebilirler. Kanunun 7 nci maddesine göre yapılacak bu sınavlarda başarılı olanlar, serbest muhasebeci mali müşavir unvanına hak kazanırlar.

Söz konusu sınavlarda başarılı olamayanlar veya sınava katılmayanlar ise sadece serbest muhasebeci unvanı ile çalışabilirler, "serbest muhasebeci mali müşavir" unvanını kullanamazlar. Bunlar, 2 nci maddenin (A) fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen işleri yapamazlar, 45 inci maddede belirtilen yasaklara uymak zorunda olup, meslek mensuplarına ilişkin düzenlemelere tabi tutulurlar. Ayrıca, bunların yapacakları iş ve işlemler karşılığında alacakları ücretler 46 ncı maddeye göre tespit edilmeye devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 12- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce; kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu bulunanların bu hizmetlerinde geçen süreleri ya da yeminli mali müşavirlik ve serbest muhasebeci mali müşavirlik şirketlerinde geçen hizmet süreleri ile serbest muhasebeci mali müşavirlerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu süreleri, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu madde kapsamında bulunanlardan 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamadığı gerekçesiyle ruhsatı iptal edilmiş olanlara, Birliğe başvurmaları

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

halinde yeniden sınava girmelerine gerek kalmaksızın yeminli mali müşavirlik ruhsatı verilir.

GEÇİCİ MADDE 13- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimde, her oda, üye sayısına bağlı olmaksızın seçeceği üç temsilciye ilâve olarak, üyelerinin altmışta biri oranında Birlik Genel Kurul temsilcisi ve aynı sayıya kadar yedek temsilci seçer.

GEÇİCİ MADDE 14- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce oda nezdinde staj dosyası açtırmış ve staja başlama sınavını kazanmış olanlar hakkında, 5 inci maddenin (A) fıkrasının (b) bendinin bu Kanunla değişmeden önceki hükmü uygulanır."

MADDE 19- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 21- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 22- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dev. Bak. ve Başb. Yrd. V.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı V.

F. N. Özak

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı V.

M. H. Güler

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu